

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Ewa Chorościan
Przedmiot:	Historia Muzyki
Temat zajęć:	Nowy Orlean i początki jazzu.
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Omówienie historii Nowego Orleanu i początków jazzu.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) rozumienie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>8. Muzyka XX i XXI wieku. Uczeń:</p> <p>1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki – wymienia i opisuje wybrane style i techniki muzyki XX i XXI w.: impresjonizm, ekspresjonizm, dodekafonia, serializm, punktualizm, neoklasycyzm, nawiązania do jazzu, folklorizm, witalizm, aleatoryzm, sonorizm, muzyka elektroakustyczna, improwizowana, multimedialna, performance;</p> <p>3) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów: Claude Debussy, Maurice Ravel, Aleksander Skriabin, Arnold Schönberg, Siergiej Prokofiew, Igor Strawiński, Béla Bartók, Siergiej Rachmaninow, Dymitr Szostakowicz, Manuel de Falla, George Gershwin, John Cage, Olivier Messiaen, Pierre Boulez, Karheinz Stockhausen, Steve Reich, Gerard Grisey, Kaija Saariaho, Thomas Adès i in..</p> <p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Uczeń:</p> <p>1. zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych;</p> <p>2. nazywa i porządkuje główne nurty, gatunki i style muzyczne, wskazuje formy wypowiedzi artystycznej spoza tradycyjnej klasyfikacji, uzasadniając swoją wypowiedź;</p> <p>5. rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Uczeń:</p> <p>3. interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne.</p>

Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń nauczy się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazywać kulturowe źródła muzyki jazzowej; - wymieniać i charakteryzować formy muzyczne, z których wykształcił się jazz; - przedstawiać najważniejsze nazwiska pionierów muzyki jazzowej związanych z Nowym Orleanem; - wymieniać instrumentarium związane z pierwszymi zespołami jazzowymi; - używać słownictwa związanego z muzyką jazzową.
Metody/techniki kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja. 2. Dyskusja. 3. Ćwiczenia.
Formy organizacji pracy:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca nauczyciela z uczniami. 2. Praca indywidualna ucznia. 3. Praca w grupach.
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<p>Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji, na wstępie przypominając uczniom wiadomości z historii powszechnej dotyczących historii Stanów Zjednoczonych – wpływy różnych kultur oraz problem niewolnictwa.</p>	
Faza realizacyjna:	
<p>Nauczyciel opowiada uczniom o położeniu geograficznym oraz o uwarunkowaniach politycznych Nowego Orleanu.</p> <p>Nauczyciel tłumaczy pojęcia:</p> <p>Work-songs;</p> <p>Negro spirituals;</p> <p>Blues;</p> <p>Ragtime;</p> <p>Dixieland.</p> <p>Nauczyciel opowiada o pierwszych formach muzycznych tworzonych przez Afroamerykanów. Uczniowie słuchają utworów Bessie Smith, pt. A Good Man is Hard to Find oraz Jelly Roll Morton, pt. New Orlean Blues. Następnie uczniowie dobierają się w grupy (ilość osób w grupie ustala nauczyciel) i opisują wybrany utwór. Opis przygotowują na kartkach i każda grupa przedstawia na forum klasy swoje przemyślenia.</p>	

Uczniowie zapoznają się z treścią e-materiału, na temat twórczości pianistycznej ragtime. Uczniowie słuchają utworu Scotta Joplin, pt. Maple Leaf Rag.

Nauczyciel pokazuje uczniom prezentację pt. Pianola.

Nauczyciel opowiada uczniom o Storyville. Przedstawia najśłynniejszych przedstawicieli.

Nauczyciel opowiada uczniom jak muzyka jazzowa zaczęła przenikać do innych ośrodków.

Uczniowie słuchają przykładowych utworów z e-materiału. Następnie wykonują zdania nr 6, 7.

Uczniowie przy pomocy nauczyciel wykonują zdania z poleceń nr 1, 2, 3.

Polecenie nr 1

Muzyką czarnoskórych mieszkańców Południa Stanów Zjednoczonych zafascynowany był kompozytor George Gershwin, który w 1935 r. napisał operę Porgy and Bess, prezentującą losy mieszkańców Karoliny Północnej. Aby zebrać materiały Gershwin udał się w 1934 r. na kilka tygodni do Charlestonu, gdzie przysłuchiwał się autentycznym negro spirituals i work-songs. Posłuchaj fragmentu opery (możesz również odnieść się do innych znanych Ci części utworu) i zastanów się, jakie elementy pochodzą z muzyki czarnych mieszkańców Południa, a które przynależą do zachodniej muzyki artystycznej.

Polecenie nr 2

Wysłuchaj wybranych fragmentów nagrań Original Dixieland Jass Band z 1917 i Creole Jazz Band z 1923 r. Spróbuj wczuć się w rolę krytyka muzycznego i zrecenzować oraz porównać obydwa nagrania. Zwróć uwagę na intonację, zgranie zespołu, elementy improwizacji, rytmikę, poziom wykonawczy muzyków.

Polecenie nr 3

Wybierzcie prostą, krótką melodię, którą wszyscy znają i podzielcie ją na dwie części – pierwsza będzie zawołaniem lidera, a druga odpowiedzią zespołu. Ustalcie tekst odpowiedzi – może się on składać z pojedynczego słowa. Następnie kolejno wybierajcie spośród siebie liderów, którzy będą improwizować zawołania – mogą one dotyczyć autentycznych szkolnych problemów lub przedstawiać zupełnie zmyślane historie.

Faza podsumowująca:

Utrwalenie wiadomości poprzez przygotowanie i rozwiązanie krzyżówki. Uczniowie dzielą się w pary, każda para przygotowuje krzyżówkę na kartce w kratkę, hasłem jest „Jazz”. Uczniowie z zakresu tematycznego lekcji przygotowują pytania. Następnie wymieniają się krzyżówkami i rozwiązują krzyżówkę innej pary.

Praca domowa:

Uczniowie rozwiązują zdania nr 1, 2, 3, 4, 5.